Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry
Jäsenlehti 2/2020

Suomen luonnonsuojeluliitto

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

Luonnon ja ympäristön suojelua Raision ja Ruskon alueilla jo vuodesta 1980 alkaen

Yhdistyksen hallitus vuonna 2020

Puheenjohtaja Marja Hietala marja.h.hietala@outlook.com	Varapuheenjohtaja Kauko Häkkilä kauko.hakkila@gmail.com
Sihteeri, jäsensihteeri Kaija Virtanen kaija.ann2011@gmail.com	Jäsen, taloudenhoitaja Kari Loikas kari.loikas@utu.fi
Jäsen, verkkosivut, facebook Reija Heinonen reija@hurraa.fi	Jäsen Hanna Loikas hanna.loikas@gmail.com
Jäsen Tuula Lundén tuulun@gmail.com	Jäsen Sari Saaranto sari.saaranto@gmail..com
Varajäsen Elli Narvi elli.narvi@gmail.com	Varajäsen Salme Kangassalo salmekan@gmail.com

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

Yhdistyksen postiosoite Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys Kari Loikas Polusmäentie 31, 21260 Raisio (puhelin 040 532 0026)	Sähköposti lsy@raisionjoki.fi Kotisivut https://www.sll.fi/raisio Yhdistys on myös facebookissa. Käy tykkäämässä! Saat ajantasaista tietoa yhdistyksen toiminnasta.

Kansikuva – Pihlaja, kasvi oli 14.6.2020 Luonnonkukkien päivän teema, ulpukoita Raisionjoessa ja 'vartija' Huhkon kosken luona
Toimittaja, taitto ja kuvat Kaija Virtanen

Puheenjohtajan terveiset

Yhdistyksemme täyttää tänä vuonna 40 vuotta, ja tarkoitus olikin juhlia sitä monenlaisilla tapahtumilla keväällä ja alkukesällä – huippuna alkukesän retki Ahvenanmaalle. Mutta pieni virus muutti suunnitelmat, yhtenä pienenä palasena keväänä, jollaista kukaan ei osannut odottaa. Ahvenanmaan retkeä yritämme ensi vuonna uudelleen, ja muita tapahtumia järjestämme mahdollisuuksien mukaan vielä syksyllä.

Moni löysi keväällä uudelleen tai ehkä ihan ensimmäistä kertaa suomalaisen luonnon ja lukuisat hienot retkikohteet läheltä.
Toivon, että tämä ei ole ohimenevä ilmiö, ja **toivottavasti luonnossa liikkumisen myötä heräisi myös tarve suojella sitä, jotta tulevaisuudessakin on paikka, jossa rauhoittua ja virkistäytyä.**

Juhlavuoden kunniaksi kokoamme vielä pienimuotoisen historiikin, joka lähetetään jäsenille syksyllä. Käykääpä myös uusilla verkkosivuilla ja facebookissa (sinne pääsee, vaikka et olisi itse rekisteröitynyt) ja antakaa palautetta.

Toivomme kattavampaa jäsenistön sähköpostiosoitelistaa, jotta tarvittaessa tieto esimerkiksi tapahtumien muutoksista saadaan nopeasti jäsenille. Sähköpostiosoitteen voit ilmoittaa Kaijalle (kaija.ann2011@gmail.com).

Nautitaan yhdessä Raisionjokilaakson luonnosta!

Marja

Kuvat Marja Hietala

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry

- on Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenyhdistys, joka toimii raisiolaisen ja ruskolaisen luonnon hyväksi.

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistyksen jäseneksi liitytään verkkosivuilta https://www.sll.fi/raisio/

Raisionjokilaakson LUONNONSUOJELU-YHDISTYS

Jäsenmaksut vuonna 2020
- 38 euroa henkilöjäsen, 28 euroa opiskelija- ja 15 euroa perhejäsen

LIITY JÄSENEKSI

Vaikutusvaltaisen luontojärjestön jäsenenä saat vaikuttamiskanavan oman paikkakuntasi, maakunnan ja valtakunnan luontoon ja ympäristöön. Pääset mukaan retkille ja tapahtumiin, tapaat muita luonnonystäviä, saat jäsenlehden ja muita jäsenetuja. Jäsenmaksu on 35 euroa vuodessa, opiskelijoilta 28 euroa ja saman perheen muilta jäseniltä 15 euroa. Kun maksat jäsenmaksun nyt, se on voimassa 31.12.2019 saakka. Lue lisää jäsenyydestä ja jäseneduista.

LOMAKE JATKUU …..
TÄYTÄ KAIKKI TIEDOT…

HUOM! Luonnonsuojeluliitto liittää henkilön kotiosoitteen mukaiseen paikallisyhdistykseen.
Jos osoitteesi postitoimipaikka on esim. Turku, mutta haluat Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistykseen, ilmoita asiasta liittoon jasenasiat@sll.fi tai paikallisyhdistykseen; sähköposti lsy@raisionjoki.fi .

Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenedut

Tervetuloa mukaan yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin sekä suojelemaan luontoa ja ympäristöä.

Kun liityt Suomen luonnonsuojeluliittoon, olet samalla myös paikallisyhdistyksen jäsen. Näin saat hyväksesi sekä liiton että paikallisyhdistyksen edut ja toiminnat.

PERIAATTEENA KESTÄVÄ KEHITYS

Yleistavoitteena on terveellinen, viihtyisä, monipuolinen ja virikkeellinen ympäristö.

Suomen luonnonsuojeluliitto RAISIONJOKILAAKSO

Huom! Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys lopettaa jäsenlehtien postittamisen vuoden 2021 alusta lähtien. Jäsenlehdet julkaistaan yhdistyksen verkkosivuilla https://www.sll.fi/raisio/

Mikäli haluat vuonna 2021 lehden postitse, pyydä lehti sähköpostilla lsy@raisionjoki.fi tai puh 044 080 2430 Kaija

Kokouskutsu – kevätkokous ti 18.8.2020 klo 16.30

Luontoretkinäyttely Pajupillin tiloissa, Hulvelank 35, Raisio

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidetään tiistaina 18.8. kello 16.30 alkaen.

Esillä on sääntöjen määräämät asiat (mm. toimintakertomus ja tilinpäätös 2019)

Tervetuloa - kahvitarjoilu – hallitus

****

Tuulilankedon hoitotalkoot ti 18.8.2020 klo 17 alkaen

Kokoontuminen Friisilän verstaiden pihalla, Hulvelankatu 35, Raisio

Tuulilanketo on entinen laidunhaka, jota Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys on vuosittain hoitanut talkoilla niittämällä. Näin on saatu elvytettyä vanhoja ketokasveja kuten ketoneilikoita, mäkitervakoita ja suolaheinää.

Tervetuloa talkoisiin! Tiedossa on niittohommia ja haravointia.

Yhdistys tarjoaa talkoolaisille mehua.

1.8.2020 Tuulilankedolla kukkii

Iltaretki Kerttulan luontopolulle to 27.8.2020 klo 17

Kokoontuminen Friisilän verstaiden pihalla, Hulvelankatu 35, Raisio

Lähdemme yhdessä klo 17.10 polulle. Noin 3,3 kilometrin pituinen polku kulkee vaihtelevassa metsämaastossa. Polun varren opastauluissa esitellään monipuolista alueen luontoa, kasvillisuutta, eläimistöä ja geologiaa. Kuljemme sään salliessa myös Kuuanvuorelle, jonka paljas kalliolaki on nykyisin 52 metrin korkeudella merenpinnasta.

Tervetuloa iltaretkelle! Kuuanvuorella pidämme evästauon ja ihailemme avautuvaa maisemaa. Ota mukaan juomaa. Yhdistys tuo osallistujille hedelmiä.

5.1.2020 Kuuanvuori ja Kerttulan luontopolku olivat lumettomia.

Raisio-päivät su 30.8.2020 klo 11–15
Friisilässä, Hulvelank 35, Raisio

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys, Raision Rinkka / Vapepa esittelevät toimintaa Luontoretkinäyttely Pajupillin luona

Raisio-päiviä vietetään eri puolilla Raisiota – teemalla ’Raisio-päivät palaa juurilleen’.

Luontoretkinäyttely Pajupilli on syntynyt kunnallisaloitteen ’Friisilän ja Kylä-Klemelän vanhojen rakennusten suojelemiseksi’ tuloksena. Aloite tehtiin 10.9.1990.

Pajupilli syntyi **Raision kaupungin myötävaikutuksella sekä Raision Rinkan ja Raisionjokilaakson luonnonsuojelijoiden ahkerien talkoolaisten työpanoksella.**

Pajupillin sisätiloja

Pihakoivuissa on useita ’koteja’ linnuille.

Tervetuloa
katsomaan ja vaikka laskemaan, montako linnun-pönttöä löytyy Friisilän pihapiiristä. Läheisellä Tuulilankedolla loistavat kedon kasvit.

Retki Haunisten altaalle yhdessä Naantalin seudun luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa la 5.9.2020

Kokoontuminen klo 10 Santaojantien päässä olevalla parkkipaikalla

Viime syksynä kiersimme Naantalin luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa Luolalanjärven luontopolun raikkaassa lokakuisessa sateessa. Tällä kertaa kutsumme heidät vastavierailulle kiertämään kanssamme Haunisten altaan. Alue on varmasti monelle tuttu, mutta aina löytyy uutta nähtävää eri vuodenaikoina.

Allas on vuonna 1973 rakennettu tekojärvi, joka toimi vuoteen 2012 asti Raision raakaveden varastopaikkana. Itse muistan olleeni partioretkellä altaan lähistöllä 70-luvulla, jolloin rannat olivat vielä varsin paljaita. Vähitellen luonto valtasi alansa, ja nykyään ympäristö on varsin luonnonmukainen. Allas on tänä vuonna houkutellut runsaasti kiertäjiä, ja alueen tulevaisuudesta on myös keskusteltu näkyvästi.

Kierros on pituudeltaan n. 3,5 km. Korkeuseroja ei juurikaan ole, mutta polut ovat paikoitellen epätasaisia ja säästä riippuen ne voivat olla liukkaita. P-paikan läheisyydestä löytyy frisbeegolfrata, jos kierroksen jälkeen haluaa kokeilla tätä lajia.

Toivotaan aurinkoista syyspäivää! Säästä riippumatta lähdemme kierrokselle.
Pukeudu sään mukaan. Reitin varrella on tulipaikka, jos haluat grillata. Ota mukaan grillattavaa. Yhdistys tarjoaa lämmintä juomaa ja pientä purtavaa!

Tervetuloa retkelle ja tutustumaan naapuriyhdistyksen väkeen!

Haunisten allas 28.7.2020

Tarinoita vedestä – tapahtuma Friisilässä

to 8.10.2020 klo 17 alkaen

Luontoretkinäyttely Pajupillin tiloissa, Hulvelankatu 35, Raisio

Suomen Luonnonsuojeluliiton teema vuonna 2020 on vesi ja vesiensuojelu. Vesiensuojelu on tärkeää, sillä vesi on yksi elämämme perusedellytyksistä. Kaikki tarvitsevat puhdasta vettä.

Tutustumme veden ja vesistöjen merkitykseen tarinoiden ja kuvien kautta.

Ennen tapahtumaa

- Kirjoita vesiteemaan liittyvä pieni juttu, mietelause tai tarina.
- Lähetä teksti ja/tai kirjoitukseen liittyvä kuva yhdistyksen sähköpostiin lsy@raisionjoki.fi
- taikka sähköpostiin kaija.ann2011@gmail.com.
- tarinan voi lähettää myös viestillä puhelimeen 044 080 2430 Kaija

Tule paikalle Friisilään

- Kertomaan veteen liittyviä asioita/tarinoita.
- Kuulemaan ja keskustelemaan veden ja vesiensuojelun merkityksestä luonnolle ja ihmisille.

Tapahtumaan ei tarvitse ilmoittautua. **Tervetuloa – mehu ja piparitarjoilu!**
Kiitos aktiivisuudestasi!

Kasvit ja eläimet tarvitsevat vettä.

Kuvat ovat Raisionlahdelta ja Raision Rodopuistosta!

Kokouskutsu – syyskokous keskiviikkona 25.11.2020

Raision kaupungintalossa, Nallinkatu 2, Raisio

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään keskiviikkona 25.11. klo 19 alkaen Raision kaupungintalossa.

Esillä on sääntöjen määräämät asiat (mm. toimintasuunnitelma ja tulo- ja menoarvio vuodelle 2021)

Ennen kokousta klo 18 alkaen ’hypätään’ muistoihin, katsotaan ja kuullaan miten yhdistys toimi ja mitä tapahtui yhdistyksen 40-vuotisen matkan aikana.

Tule kokoukseen – vaikuta toimintaan – ole aktiivinen!

Tervetuloa! Kahvitarjoilu Hallitus

****

Jouluglögit ja yhdessäoloa Friisilässä, Hulvelank 35, Raisio

torstaina 10.12.2020 klo 19 alkaen

Luontoretkinäyttely Pajupillin tiloissa
nautimme glögit, joulutortut ja piparit.

Tervetuloa!

Tapahtumaan ei tarvitse erikseen ilmoittautua.

Tehdään illasta lämpöinen yhdessäolo
Joulua odotellessa!

****

Keräämme muistoja yhdistyksemme 40-vuotistaipaleelta.

Yhdistyksemme on perustettu vuoden 1980 loppupuolella.
Vietämme 40-vuotisjuhlia vuoden 2021 aikana.

Tule tapahtumiin ja kerro muistoja yhdistyksemme toimintaan liittyen.

Jos et pääse paikalle, lähetä muistosi sähköpostilla lsy@raisionjoki.fi. Voit myös soittaa tai viestitellä numeroon 044 080 2430 Kaija.

Teksti ja kuva Reija Heinonen

Ruokintapaikka on talvipäivän ihmemaa

Suurin osa meillä kesää viettäneistä linnuista on ottanut siivet alleen syyskuun loppuun mennessä. Ne suuntaavat talveksi leudommille seuduille, joissa ravintoa riittää ja maisema vihertää.

Meille jää joukko talvehtijoita, joilla on tarvittaessa taito siirtyä Euroopan puolelle, jos talvesta tulee kylmä ja kinkkinen. Perinteisesti talvensa Suomessa viettää viitisenkymmentä lintulajia. Niiden lisäksi maassamme kiertelee joitakin ruoan perässä vaeltelevia siivekkäitä. Muuttolinnuista yksittäiset, urheat yksilöt riskeeraavat henkensä talvehtimista yrittäessään. Selviytyjille on luvassa palkinto parhaasta päästä, pesimäreviirin valinta ensimmäisten joukossa.

Raision Friisilän Verstailla on ruokittu lintuja talvisin jo yli 20 vuotta. Elinympäristönä Friisilä on yhdistelmä metsää ja taajamaa. Yhdistyksemme talkoohenkiset puutyötaiturit ovat nikkaroineet ruokinta-automaatit, jotka ovat ajan saatossa osoittautuneet oivallisiksi. Niihin mahtuu kerralla monta kiloa auringonkukan siemeniä. Lintujen ruokatarjoilusta vastaa yhdistyksemme vapaaehtoisvoimin.

Pihabongaus on tammikuinen, valtakunnallinen kisa, jossa havainnoidaan lintuja tunnin ajan. Friisilän piha on ollut mukana kahtena talvena. Kanssamme lajeja laskevat linnuista innostuneet, ulkoilevat perheet ja reippailijat.

Yhtäjaksoinen ruokinta kannattaa

Moni talvilintu näyttää hakeutuvan samoille ruokapaikoille vuodesta toiseen. Muuttavien peippolintujen on havaittu muistavan hyvän ruokailupaikan. Sama järripeippoparvi saattaa kevätmuutolla pysähtyä tarkastamaan, josko tuttu syksyllä löytynyt välipysähdys toisi lisäevästä matkalle Lappiin. Lämpimämpien talvien myötä yhä useampi peippolintu jää yrittämään talvehtimista.

Tämä on myös Friisilän Verstailla huomattu. Järripeipon “dziääh” tai peipon “twink” kertovat lintujen olevan suuren kuusen suojissa ilmoja pitelemässä ja kevättä odottamassa.

Takavuosina kotikadun varrella oli lintujen ruokintapiste lähes joka pihalla. Tämän päivän omakotialueet eivät hoidettuina ja laatoitettuina suosi lintujen talvehtimista. Kevääseen saakka hoidettujen ruokintapisteiden määrä on laskenut selvästi. Petolintujen saalistuspaine kohdistuu harventuneisiin ruokintapaikkoihin ja pikkulintujen on oltava alati valppaana.

Tervetuloa Friisilän Verstaiden pihapiiriin

Friisilässä ruokintapisteitä on viisi. Pihapiirin tuntumassa neljä ja vanhan päärakennuksen aidan sivulla yksi. Näitä ympäröi korkea puusto koivuin, lehtikuusin ja havupuin. Suojaa monelle höyhenpallolle riittää.

Jos haluat tehdä talvisen kävelyretken Friisilään, ota mukaan kiikarit. Mm. urpiaiset, tiaiset, peippolinnut ja tikat on tavoitettavissa lähes päivittäin. Kana- ja varpushaukkakin kurvaavat täällä säännöllisesti.

Pihabongaus Friisilässä 26.1.2020

Keväinen luonto ja sen monet ’kasvot’

mukana myös vuoden 2020 vesiteeman kuvia

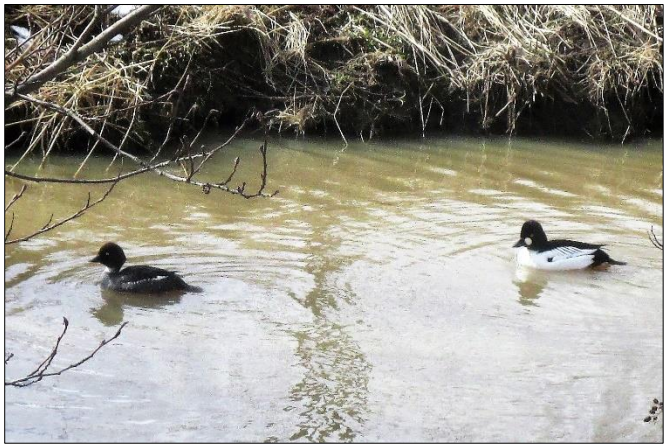

Pariskunta ’purjehtii’ 2.4.2020 Raisionjoessa. Mustarastas etsii ruokaa 8.5.2020

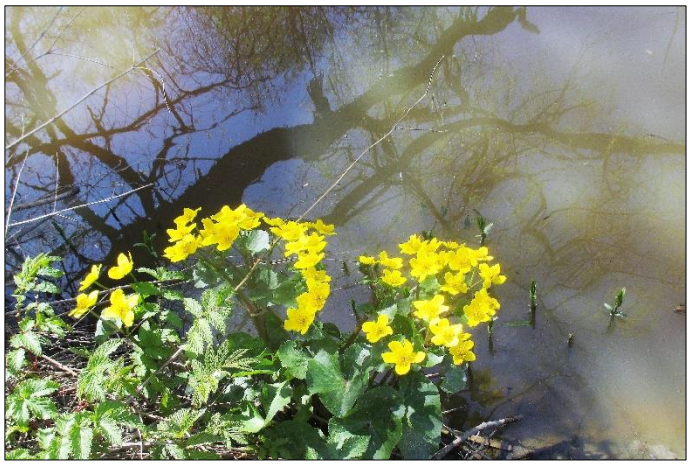

Pörriäinen ’pelastuu’ 12.5.2020 Friisilässä. Rentukka kukkii 20.5. Raisionjoen rannalla

Maisema pyöräretken varrelta 21.5.2020

Kirjosieppo keimailee Salmen kuvassa Tuulan nimipäivän kunniaksi 14.5.2020

Raisionlahdella liro peilailee Salmen kuvaamana 14.5.2020

Raisionjoen rannalta löytyivät nuppuiset pihlajan kukat ja pirteät ahomansikat
–> kesää kohti mennään 31.5.2020

Raisionlahden lintutornin historiaa ja nykypäivää

Nykyinen torni toteutui, kun Raision kaupungin tekninen lautakunta päätti 23.1.2018 kokouksessaan rakentaa uuden lintutornin. Tornin ja sen ympäristön suunnittelu alkoi jo vuoden 2017 lokakuussa. Vuoden 2018 tammikuisen päätöksen jälkeen rakennustyöt etenivät suunnitelmien mukaisesti.

Tornin avajaisia vietettiin 25.4.2018

Raision kaupunginjohtaja Ari Korhonen avasi lintutornin käyttöön keskiviikon tiirailuiltana. Munkkikahvit kruunasivat tällöin tapahtuman. Juhlapuheet kiittivät hankkeen suunnittelua ja valmistumista. Avajaispäivän suuri osallistumismäärä noin 90-100 henkilöä sai todeta, että tornille mahtui, ja kaukoputkella pystyi katsomaan, **ei huojunut eikä tärissyt torni.** Avajaisissa lintulajien runsaus – kaikkiaan 49 lintulajia – takasi, että torni sijaitsi oikealla paikalla.

Huhti-, toukokuun vaihteessa tornilla vietetään vuosittain lintujen tiirailuiltoja. Tällöin lintuharrastajat ovat paikalla kaukoputkien kanssa ja avustavat kevätmuuton tarkkailussa. Lisäksi erilliset lapsi- ja aikuisryhmät ovat tutustuneet lintuihin Kauko Häkkilän opastuksella.

Koronakeväänä 2020 ryhmäopastuksia ei voitu järjestää. Tornille on vapaa pääsy, joten yksittäiset kävijät ja perheet saavat vapaasti tutkailla lintuja ja ihailla luontoa. Tänä kesänä myös lampaat ovat ilahduttaneet kävijöitä tornin luona.

Raisionjokilaakson luonnonsuojeluyhdistys on tehnyt Raision kaupungin kanssa sopimuksen mm. lintutornin roskiksen tyhjentämisestä.

Vuoroni aikana olen aina kiivennyt tornille. Mikäli paikalla on muita, kyselen mitä lintuja on nähty. Heinäkuisella vuorolla näkyi mm. joutsenia ja suuri rastaiden parvi kaarteli useita kertoja tornin läheisyydessä.

Nesteentien varrella on p-paikka autoille. Yhdistetty kävely- ja pyörätie vie tornille johtavalle sillalle. **Jos ei halua mennä tornille asti, jo tornille vievä silta ja sen viereinen luonto ovat näkemisen arvoisia**.

Silta lintutornille ja lampaita tornin luona 14.7.2020

Tulevia tapahtumia syyskaudella 2020

Elokuu

* Ti 18.8. Sääntömääräinen kevätkokous (sivu 5)
* Ti 18.8. Tuulilankedon hoitotalkoot (sivu 5)
* To 27.8. Iltaretki Kerttulan luontopolulle (sivu 6)
* Su 30.8. Raisio-päivät Friisilässä (sivu 7)

Syys- lokakuu

* La 5.9. Retki Haunisten altaalle yhdessä Naantalin seudun luonnonsuojelijoiden kanssa (sivu 8)
* To 8.10. Tarinoita vedestä -tapahtuma Friisilässä (sivu 9)

Marras- joulukuu

* Ke 25.11. Sääntömääräinen syyskokous (sivu 10)
* To 10.12. Jouluglögit ja yhdessäoloa (sivu 10)

Jäsenlehden muuta sisältöä

* Puheenjohtajan tervehdys (sivu 3)
* **HUOM! Jäsenlehtien postittaminen päättyy vuoden 2021 alusta (sivu 5)**
* Keräämme muistoja yhdistyksemme 40-vuotistaipaleelta (sivu 10)
* Ruokintapaikka on talvipäivän ihmemaa (sivut 11-12)
* Keväinen luonto ja sen monet kasvot (sivut 13-14)
* Raisionlahden lintutornin historiaa ja nykypäivää (sivu 15)

Yhdistyksen sähköpostiosoite on lsy@raisionjoki.fi

Mikäli olet kiinnostunut yhdistyksen toiminnasta tai luontoon ja luonnonsuojeluun liittyvistä asioista taikka haluat järjestää luontotapahtuman.

Lähetä sähköpostia lsy@raisionjoki.fi tai ole yhteydessä hallituksen jäseniin. Löydät yhteystiedot tämän lehden sivulta 2 sekä yhdistyksen verkkosivuilta https://www.sll.fi/raisio

Raisionjokilaakson LUONNONSUOJELU-YHDISTYS